

Działalność podmiotów posiadających udziały w podmiotach z siedzibą za granicą w 2008 roku^a

Wprowadzenie

W 2009 roku Główny Urząd Statystyczny przeprowadził po raz pierwszy roczne badanie podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających za granicą udziały, oddziały lub zakłady (zwane dalej jednostkami zagranicznymi). Celem badania jest obserwacja podmiotów posiadających siedzibę w Polsce (w dalszej części nazywane jednostkami sprawozdawczymi), które miały udziały w podmiotach prowadzących działalność gospodarczą za granicą. Badanie umożliwia zidentyfikowanie kraju, w którym polskie przedsiębiorstwo ma udziały, określenie wielkości i struktury tych udziałów, opis charakteru powiązań podmiotu polskiego z podmiotem za granicą oraz charakterystykę działania podmiotu zagranicznego (przychody, eksport, import, zatrudnienie). Badanie jest zharmonizowane z *Rozporządzeniem nr 716/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej* z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych podmiotów zależnych.

Charakterystyka podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających za granicą udziały, oddziały lub zakłady

W przeprowadzonym badaniu posiadanie za granicą udziałów, oddziałów lub zakładów w 2008 roku potwierdziło 1106 podmiotów, z tego 392 były to spółki akcyjne, 676 – spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, 17 – spółki jawne, 5 – spółki komandytowe oraz 16 podmiotów zorganizowanych w innej formie prawnej. Największa liczba podmiotów posiadających jednostki zagraniczne prowadziła działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (408 podmiotów z siedzibą w Polsce, które posiadały 866 jednostek zagranicznych), handlu i napraw (245 podmiotów

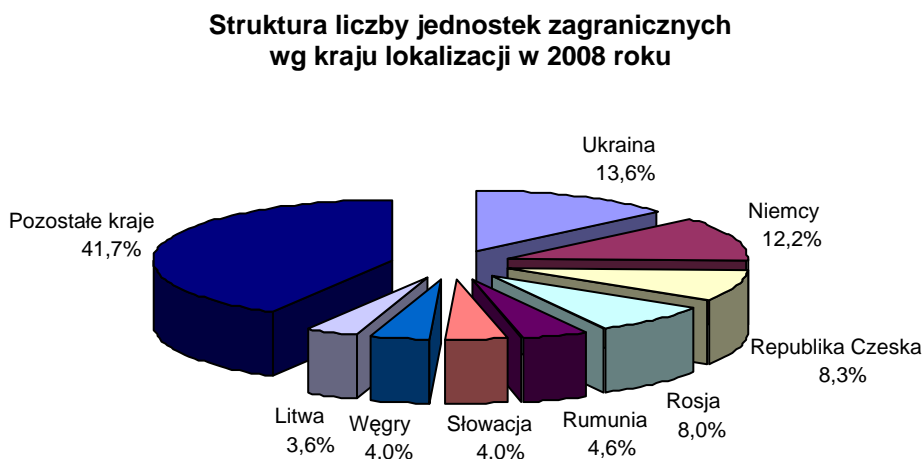
^a Dane dotyczą 1106 podmiotów z siedzibą w Polsce, które na koniec 2008 roku posiadały 2541 jednostek zagranicznych – udziały w przedsiębiorstwach z siedzibą za granicą, oddziały lub zakłady zlokalizowane za granicą. Badaniem nie były objęte banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, instytucje ubezpieczeniowe, biura i domy maklerskie, towarzystwa i fundusze inwestycyjne oraz towarzystwa i fundusze emerytalne. Dane prezentowane są według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004). Źródłem danych publikowanych w niniejszej informacji są sprawozdania sporządzane na formularzu KZZ „Sprawozdanie podmiotów posiadających za granicą udziały, oddziały lub zakłady”. Dane obejmują jednostki zagraniczne bez względu na wielkość udziału podmiotu z siedzibą w Polsce w ich kapitale.

– 557 jednostek zagranicznych), obsługi nieruchomości i firm (178 podmiotów – 594 jednostki zagraniczne) oraz budownictwa (143 podmioty – 210 jednostek zagranicznych). Spośród 1106 podmiotów sprawozdawczych, 793 podmioty wykazały przynależność do grup przedsiębiorstw^b, z czego zdecydowana większość (87,4%) wchodziła w skład grup międzynarodowych.

Badana zbiorowość 1106 podmiotów wykazała zaangażowanie w 2541 jednostkach zlokalizowanych za granicą, z tego w postaci udziałów w spółkach – 2207, oddziałów – 255, zakładów – 59 oraz w innych formach prawnych – 20 jednostek zagranicznych. Badane podmioty posiadały udziały bezpośrednie w 1928 jednostkach zagranicznych, a udziały pośrednie – w 613 jednostkach. Pod względem udziału podmiotu sprawozdawczego w kapitale jednostki zagranicznej, w 1381 jednostkach zagranicznych udział ten wyniósł 100%, dla 702 jednostek stanowił od 50,01% do 99,99%, a dla 458 jednostek – do 50%.

Kraje lokalizacji jednostek zagranicznych

Podmioty z siedzibą w Polsce zaangażowały swój kapitał w 92 krajach. Jednostki zagraniczne były zlokalizowane we wszystkich państwach Unii Europejskiej – łącznie 1465 jednostek. Około 53% jednostek zagranicznych miało siedzibę na terenie 7 krajów sąsiadujących z Polską. Największa liczba jednostek zagranicznych miała siedzibę: na Ukrainie – 345 podmiotów, w Niemczech – 311 podmiotów oraz w Republice Czeskiej i Rosji, odpowiednio 212 i 203 podmioty.



Charakterystyka działalności jednostek zagranicznych wg rodzaju działalności gospodarczej podmiotu z siedzibą w Polsce

Jednostki zagraniczne uzyskały przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów o wartości 122099,0 mln zł, z czego 90707,9 mln zł przychodów (74,3% wartości ogółem) przypadło

^b Informacje dotyczące działalności grup przedsiębiorstw dostępne są w publikacji „Grupy przedsiębiorstw w Polsce w 2008 r.” na stronie internetowej www.stat.gov.pl

na jednostki należące do podmiotów sprawozdawczych zajmujących się przetwórstwem przemysłowym, a 12148,5 mln zł (10,0%) na jednostki należące do podmiotów sprawozdawczych zaangażowanych w handel i naprawy.

Łączna liczba pracujących w 2541 jednostkach zagranicznych wyniosła 120318 osób, i podobnie jak w przypadku przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, największy udział przypadł na jednostki należące do podmiotów sprawozdawczych zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe (47,6% – 57246 osób) oraz handel i naprawy (19,4% – 23348 osób).

Eksport dokonany przez jednostki zagraniczne wyniósł 37038,4 mln zł, z czego 31586,0 mln zł (85,3%) przypadło na jednostki podmiotów sprawozdawczych prowadzących działalność w obszarze przetwórstwa przemysłowego. Eksport jednostek zagranicznych do jednostki macierzystej i jednostek powiązanych ukształtował się na poziomie 14034,8 mln zł (37,9% eksportu jednostek zagranicznych ogółem).

Wartość importu zrealizowanego przez jednostki zagraniczne wyniosła 47212,8 mln zł. Podobnie jak w przypadku eksportu, najwyższy udział importu – 84,7% (40067,1 mln zł) przypadł na jednostki należące do podmiotów sprawozdawczych z zakresu przetwórstwa przemysłowego. W odróżnieniu od eksportu, zdecydowaną większość importu jednostek zagranicznych – 41101,1 mln zł (87,1%) stanowił import od jednostki macierzystej i jednostek powiązanych.

Wartość wydatków poniesionych przez jednostki zagraniczne na aktywa trwale ukształtowała się na poziomie 14547,0 mln zł, w tym na środki trwale – 3499,4 mln zł. Jednostki zagraniczne podmiotów sprawozdawczych zaangażowane w przetwórstwie przemysłowym poniosły wydatki na aktywa trwale w wysokości 9855,4 mln zł (67,7% wydatków jednostek zagranicznych na aktywa trwale), a jednostki podmiotów z obszaru obsługi nieruchomości i firm – 1764,2 mln zł (12,1%).

Charakterystyka działalności jednostek zagranicznych według rodzaju prowadzonej przez nie działalności gospodarczej

Nie zawsze rodzaj działalności wg PKD prowadzonej przez jednostkę zagraniczną był identyczny z rodzajem działalności przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce, które miało udziały w tej jednostce. W zbiorowości 2541 jednostek zagranicznych, rodzaj prowadzonej przez nie działalności gospodarczej był inny dla 1341 jednostek w porównaniu z rodzajem działalności gospodarczej podmiotu sprawozdawczego, natomiast dla 1200 jednostek zagranicznych rodzaj ten był zgodny z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podmiot badany w Polsce. Rozkład liczby jednostek zagranicznych według prowadzonej przez nie działalności przedstawiał się następująco: 836 jednostek zaangażowanych było w handlu i naprawach, 523 jednostki – w przetwórstwie przemysłowym, 444 w obsłudze nieruchomości i firm, a 264 jednostki w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności. Największe przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

osiągnęły jednostki zagraniczne prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (60215,7 mln zł), handlu i napraw (45452,0 mln zł) oraz transportu, gospodarki magazynowej i łączności (4623,9 mln zł). Uwzględniając lokalizację badanych jednostek zagranicznych, największe przychody osiągnęły jednostki zagraniczne z siedzibą w Republice Czeskiej – 28263,3 mln zł oraz w Niemczech – 24141,7 mln zł. Najwięcej osób pracowało w jednostkach zagranicznych zajmujących się przetwórstwem przemysłowym oraz handlem i naprawami, odpowiednio 65241 i 16059 osób. Z punktu widzenia ich lokalizacji, najwięcej pracowników zatrudniały jednostki w Niemczech – 18316, Republice Czeskiej – 17349 oraz na Ukrainie – 16420 osób. Największy eksport i import również przypadł na jednostki prowadzące działalność w obszarze przetwórstwa przemysłowego oraz handlu i napraw, odpowiednio eksport – 25159,0 mln zł i 10106,1 mln zł, oraz import – 32616,8 mln zł i 12668,5 mln zł.

Tablica 1. Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające za granicą udziały, oddziały lub zakłady wg sekcji PKD w 2008 r.

Sekcje PKD ^c	Liczba podmiotów posiadających jednostki zagraniczne	Liczba podmiotów należących do grup przedsiębiorstw	z tego		Liczba jednostek zagranicznych	Forma prawna jednostek zagranicznych			
			liczba podmiotów wg rodzaju grupy przedsiębiorstw			spółka	oddział	zakład	inna forma
			międzynarodowa	krajowa					
Ogółem	1106	793	693	100	2541	2207	255	59	20
A	5	2	2	-	8	8	-	-	-
B	1	1	-	1	3	3	-	-	-
C	7	7	5	2	19	16	3	-	-
D	408	294	257	37	866	764	68	23	11
E	8	7	6	1	41	22	17	2	-
F	143	78	57	21	210	83	100	26	1
G	245	171	160	11	557	531	21	1	4
H	7	5	4	1	20	20	-	-	-
I	57	41	37	4	130	122	5	2	1
J	33	28	23	5	59	49	9	-	1
K	178	147	132	15	594	557	31	5	1
M	2	1	1	-	11	11	-	-	-
N	2	2	2	-	5	5	-	-	-
O	10	9	7	2	18	16	1	0	1

^c Sekcje PKD 2004: A – Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, B – Rybactwo, C – Górnictwo, D – Przetwórstwo przemysłowe, E – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, F – Budownictwo, G – Handel i naprawy, H – Hotele i restauracje, I – Transport, gospodarka magazynowa i łączność, J – Pośrednictwo finansowe, K – Obsługa nieruchomości i firm, M – Edukacja, N – Ochrona zdrowia i pomoc społeczna, O – Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.

Tablica 2. Charakterystyka jednostek zagranicznych wg sekcji PKD podmiotów sprawozdawczych w 2008 r.

Sekcje PKD ^d	Liczba podmiotów sprawozdawczych	Jednostki zagraniczne						
		Liczba jednostek	Liczba pracujących	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Eksport	Import	Wydatki na aktywa trwałe	Wydatki na środki trwałe
Ogółem	1106	2541	120318	122099,0	37038,4	47212,8	14547,0	3499,4
D	408	866	57246	90707,9	31586,0	40067,1	9855,4	2039,6
F	143	210	10025	2551,7	164,9	259,6	52,6	45,7
G	245	557	23348	12148,5	1645,6	3217,6	1202,0	672,2
I	57	130	1522	2659,8	457,4	311,5	127,8	69,3
K	178	594	13369	8968,4	1289,5	1257,4	1764,2	386,7
Pozostałe sekcje	75	184	14808	5062,7	1895,0	2099,5	1545,2	285,9

Tablica 3. Rozkład jednostek zagranicznych wg sekcji PKD podmiotu sprawozdawczego i PKD jednostki zagranicznej w 2008 r.

PKD podmiotu sprawozdawczego	Liczba podmiotów sprawozdawczych	PKD jednostki zagranicznej															Liczba jednostek zagranicznych
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	
Ogółem	1106	9	2	27	523	14	241	836	18	264	105	444	1	10	6	41	2541
w tym																	
D	408	6	-	4	423	-	27	337	1	10	9	41	-	-	1	7	866
F	143	-	-	-	14	-	179	9	-	-	-	5	-	-	-	3	210
G	245	1	-	5	55	1	13	428	-	4	5	36	-	-	-	9	557
I	57	-	-	-	-	-	-	3	-	110	6	10	-	-	-	1	130
K	178	-	-	-	28	1	21	49	-	137	31	317	1	-	-	9	594

^d Sekcje PKD 2004: A – Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, B – Rybactwo, C – Górnictwo, D – Przetwórstwo przemysłowe, E – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, F – Budownictwo, G – Handel i naprawy, H – Hotele i restauracje, I – Transport, gospodarka magazynowa i łączność, J – Pośrednictwo finansowe, K – Obsługa nieruchomości i firm, M – Edukacja, N – Ochrona zdrowia i pomoc społeczna, O – Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.

Tablica 4. Liczba jednostek zagranicznych wg kraju lokalizacji i % udziału podmiotu sprawozdawczego w kapitale jednostki zagranicznej w 2008 r.

Wyszczególnienie	Liczba jednostek zagranicznych	Liczba jednostek zagranicznych wg % udziału podmiotu sprawozdawczego w kapitale jednostki zagranicznej		
		do 50,00%	od 50,01% do 99,99%	100%
Opis				
Ogółem	2541	458	702	1381
Unia Europejska	1465	245	362	858
Austria	30	6	11	13
Belgia	17	5	6	6
Białoruś	74	19	40	15
Brazylia	9	2	6	1
Bułgaria	38	7	12	19
Chiny	32	10	9	13
Chorwacja	26	3	14	9
Cypr	79	13	16	50
Dania	13	2	2	9
Estonia	8	-	2	6
Finlandia	10	4	-	6
Francja	34	6	7	21
Hiszpania	20	4	4	12
Indie	10	5	2	3
Irlandia	15	1	2	12
Kazachstan	23	7	7	9
Libia	11	2	2	7
Litwa	91	29	25	37
Luksemburg	43	8	3	32
Łotwa	21	3	6	12
Malta	25	-	18	7
Niderlandy	52	8	16	28
Niemcy	311	41	44	226
Norwegia	20	3	2	15
Republika Czeska	212	32	46	134
Rosja	203	49	68	86
Rumunia	117	21	45	51
Serbia	31	-	23	8
Słowacja	101	16	28	57
Słowenia	7	-	4	3
Stany Zjednoczone Ameryki	49	9	8	32
Szwajcaria	18	3	5	10
Szwecja	24	2	5	17
Turcja	18	8	5	5
Ukraina	345	63	129	153
Węgry	101	16	41	44
Wielka Brytania	62	11	13	38
Włochy	27	9	3	15
Zjednoczone Emiraty Arabskie	14	4	1	9
Pozostałe kraje	97	27	21	49

Pozostałe kraje, w których jednostki zagraniczne miały siedzibę: Bahamy, Wyspy Marshalla, Liberia, Egipt, Grecja, Pakistan, Australia, Singapur, Algieria, Antyle Niderlandzkie, Bośnia i Hercegowina, Hongkong, Indonezja, Japonia, Kanada, Nigeria, Tajlandia, Azerbejdżan, Iran, Jemen, Kuwejt, Nowa Zelandia, Panama, Portugalia, Syria, Uganda, Uzbekistan, Wietnam, Arabia Saudyjska, Argentyna, Belize, Demokratyczna Republika Konga, Gruzja, Irak, Izrael, Kajmany, Katar, Kosowo, Kostaryka, Liban, Liechtenstein, Macedonia, Malezja, Maroko, Mongolia, Oman, Peru, Republika Korei, Sudan, Tadżykistan, Togo, Turkmenistan, Wyspy Dziewicze - Wielka Brytania.

Tablica 5. Liczba jednostek zagranicznych wg województwa, w którym znajduje się siedziba podmiotu sprawozdawczego w 2008 r.

Województwa	Liczba podmiotów sprawozdawczych	Liczba jednostek zagranicznych
Ogółem	1106	2541
dolnośląskie	77	185
kujawsko-pomorskie	34	55
lubelskie	34	65
lubuskie	20	51
łódzkie	61	111
małopolskie	109	241
mazowieckie	309	812
opolskie	18	31
podkarpackie	42	98
podlaskie	15	26
pomorskie	71	156
śląskie	157	269
świętokrzyskie	23	63
warmińsko-mazurskie	6	8
wielkopolskie	95	173
zachodniopomorskie	35	197

Tablica 6. Liczba jednostek zagranicznych wg województwa siedziby podmiotu sprawozdawczego i wybranych krajów lokalizacji jednostki zagranicznej w 2008 r.

Województwo siedziby podmiotu sprawozdawczego/ Kraj lokalizacji jednostki zagranicznej	Liczba jednostek zagranicznych	Województwo siedziby podmiotu sprawozdawczego/ Kraj lokalizacji jednostki zagranicznej	Liczba jednostek zagranicznych
ogółem	2541	opolskie	31
dolnośląskie	185	w tym:	
w tym:		Niemcy	14
Niemcy	25	Republika Czeska	5
Ukraina	25	Rosja	3
Republika Czeska	21	podkarpackie	98
Rosja	13	w tym:	
Rumunia	9	Ukraina	26
kujawsko-pomorskie	55	Niemcy	15
w tym:		Rosja	9
Niemcy	9	Rumunia	7
Rosja	8	podlaskie	26
Ukraina	6	w tym:	
Białoruś	5	Białoruś	6
lubelskie	65	Rosja	5
w tym:		Niemcy	3
Ukraina	17	Ukraina	3
Białoruś	12	pomorskie	156
Republika Czeska	6	w tym:	
Rosja	5	Rosja	17
Niemcy	4	Niemcy	15
lubuskie	51	Ukraina	15
w tym:		Litwa	13
Niemcy	15	śląskie	269
Ukraina	6	w tym:	
Francja	3	Niemcy	53
łódzkie	111	Republika Czeska	47
w tym:		Ukraina	30
Ukraina	17	Rosja	22
Litwa	16	Austria	14
Rosja	14	Słowacja	12
Słowacja	8	świętokrzyskie	63
Niemcy	7	w tym:	
małopolskie	241	Niemcy	13
w tym:		Ukraina	12
Ukraina	37	Rosja	9
Niemcy	36	Cypr	7
Republika Czeska	25	Rumunia	6
Rosja	22	warmińsko-mazurskie	8
Słowacja	16	wielkopolskie	173
Rumunia	15	w tym:	
mazowieckie	812	Niemcy	30
w tym:		Ukraina	30
Ukraina	106	Rosja	13
Republika Czeska	68	Białoruś	12
Niemcy	61	Republika Czeska	8
Rosja	59	Rumunia	8
Rumunia	50	Węgry	6
Węgry	49	zachodniopomorskie	197
Litwa	35	w tym:	
Słowacja	35	Cypr	27
Niderlandy	32	Wyspy Marshalla	15
Luksemburg	26	Ukraina	12
Wielka Brytania	23	Liberia	11
Stany Zjednoczone Ameryki	21	Niemcy	10

Tablica 7. Charakterystyka jednostek zagranicznych wg wybranych krajów lokalizacji w 2008 r.

Kraj lokalizacji jednostki zagranicznej	Liczba jednostek	Liczba pracujących	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Eksport	Import	Wydatki na aktywa trwałe	Wydatki na środki trwałe
Ogółem	2541	120318	122099,0	37038,4	47212,8	14547,0	3499,4
w tym:							
Austria	30	821	2161,5	249,3	506,9	0,5	0,5
Belgia	17	178	146,8	32,1	36,8	2,6	2,2
Białoruś	74	7283	682,1	162,1	190,1	100,3	89,3
Bułgaria	38	512	174,9	1,1	131,0	5,2	5,0
Chiny	32	2368	265,4	33,5	5,0	21,4	15,5
Chorwacja	26	885	499,6	4,6	19,8	5,9	5,4
Cypr	79	640	917,1	299,8	263,3	164,3	52,2
Dania	13	282	371,9	168,4	234,3	2,1	2,0
Finlandia	10	438	174,7	32,1	54,8	0,4	0,4
Hiszpania	20	249	168,2	34,3	37,5	0,4	0,4
Indie	10	507	274,4	28,2	50,3	57,6	57,4
Irlandia	15	182	78,0	0,6	17,4	4,4	1,9
Kazachstan	23	1872	413,3	251,2	123,9	2,6	1,8
Libia	11	86	93,0	44,7	37,5	13,2	13,2
Luksemburg	43	40	715,0	0,0	5,6	1148,4	0,0
Malta	25	56	312,1	132,4	23,8	19,6	0,1
Niderlandy	52	234	457,5	10,5	19,2	900,2	3,2
Niemcy	311	18316	24141,7	1282,6	3563,0	425,4	350,4
Norwegia	20	222	616,1	451,1	34,8	1010,2	85,6
Republika Czeska	212	17349	28263,3	7215,0	9883,9	7494,1	925,5
Rosja	203	11630	4333,2	90,1	1359,8	301,3	285,9
Rumunia	117	6398	2851,3	363,2	903,4	555,3	352,5
Serbia	31	2125	639,5	85,3	35,7	20,4	14,1
Słowacja	101	3123	1496,6	106,5	322,4	74,6	44,3
Stany Zjednoczone Ameryki	49	6434	1760,2	59,1	87,9	117,9	112,7
Szwajcaria	18	99	276,0	0,0	29,0	157,3	16,8
Szwecja	24	625	842,4	528,3	63,0	7,4	7,4
Turcja	18	342	130,5	32,1	32,3	4,8	4,8
Ukraina	345	16420	4362,3	565,4	1097,8	558,1	443,9
Węgry	101	2165	1277,8	55,1	359,4	131,4	73,9
Wielka Brytania	62	414	2369,1	1586,5	1387,6	8,0	5,3
Włochy	27	660	1406,0	341,9	317,8	65,5	16,5
Zjednoczone Emiraty Arabskie	14	205	306,9	83,7	200,8	2,6	2,0